

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

842

Vragen van de leden **Dik-Faber** (ChristenUnie) en **Sienot** (D66) aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat over *de Gaswinning op de Waddenzee* (ingezonden 16 oktober 2019).

Antwoord van Minister **Wiebes** (Economische Zaken en Klimaat) (ontvangen 26 november 2019).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Jacht op fossiel gas rond eiland Schiermonnikoog moet stoppen»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Heeft u zelf opdracht gegeven aan de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) voor een studie door de NAM naar de te verwachten lange termijn bodemdaling (het na-ijleffect) bij kleine gasvelden in het oostelijk deel van de Waddenzee?² Zo nee, wie is dan de opdrachtgever?

Antwoord 2

Ja, ik heb daar zelf opdracht toe gegeven. Ik heb uw Kamer daarover met mijn brief van 26 april 2019 (Kamerstuk 29 684, nr. 169), waaraan u refereert, geïnformeerd. In de voorlaatste alinea van deze brief heb ik aangegeven dat ik de NAM heb gevraagd om een studie volgens de zogenoemde Lange termijn bodemdalingssystematiek (LTS-systematiek) uit te voeren voor de kleine gasvelden in het oostelijk deel van de Waddenzee.

Vraag 3

Wanneer verwacht u de Kamer te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek?

¹ Het Financieele Dagblad, 12 september 2019, <https://fd.nl/opinie/1316386/jacht-op-fossiel-gas-rond-eiland-schiermonnikoog-moet-stoppen>

² Kamerstuk 29 684, nr. 169.

Antwoord 3

De LTS-systematiek voor de gasvelden onder de kombergingsgebieden Pinkegat en Zoutkamperlaag is reeds uitgevoerd ten behoeve van de Meet- en Regelrapportage over 2018. Deze rapportage is op 13 juni 2019 door de NAM aan mij, Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) en de Auditcommissie gaswinning Waddenzee toegestuurd. Het advies van de Auditcommissie verwacht ik eind 2019 of begin 2020.

Ik streef er naar dit advies van de Auditcommissie en mijn reactie daarop in de eerste maanden van 2020 aan uw Kamer te sturen.

Vraag 4

Deelt u de opvatting dat een goede analyse van de huidige bodemdaling en na-ijlende bodemdaling rond de oostelijke Waddenzee noodzakelijk is om de effecten van nieuwe gaswinning onder de Waddenzee zorgvuldig te kunnen beoordelen?

Antwoord 4

Ja, die opvatting deel ik. Een goede analyse van de bodemdaling onder de Waddenzee is ieder jaar noodzakelijk in het kader van de hand-aan-de-kraan systematiek. Een analyse conform de LTS-systematiek draagt daar aan bij.

Vraag 5

Erkent u dat NAM grote financiële belangen heeft bij de uitkomst van deze studie?

Antwoord 5

Ja, de NAM heeft commerciële belangen bij de gaswinning onder de Waddenzee en daarmee bij de uitkomsten van deze studie.

Vraag 6

Hoe waarborgt de Minister dat dit onderzoek (door NAM) naar winningen onder de Waddenzee (door NAM) onafhankelijk wordt uitgevoerd conform de aanbeveling van de Onderzoeksraad voor Veiligheid?

Antwoord 6

Voor de monitoring en het onderzoek naar de effecten van gaswinning onder de Waddenzee bestaat sinds 2006 een structuur waarin de onderzoeksrapporten worden aangeboden aan de Auditcommissie. De Auditcommissie is samengesteld uit leden van de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.) en bestaat uit onafhankelijke specialisten uit de relevante vakgebieden. Deze Auditcommissie beschouwt de aanpak, resultaten en conclusies van de jaarlijkse Meet- en Regelrapportage en bijbehorende onderzoeken en schrijft hierover een advies. Jaarlijks informeer ik uw Kamer over dit advies inclusief mijn appreciatie.

Vraag 7

Welke consequenties heeft de conclusie van het meest recente rapport van het klimaatpanel van de Verenigde Naties (IPCC) dat de mondiale zeespiegelstijging nu al ruim 4 millimeter per jaar is, specifiek voor de plannen voor nieuwe winningen van aardgas onder de Waddenzee vanuit Ternaard?

Antwoord 7

In het kader van de gas- en zoutwinning onder de Waddenzee wordt als onderdeel van de hand-aan-de-kraan systematiek eens in de vijf jaar de actuele stijgingssnelheid van de zeespiegel langs de Nederlandse kust vastgesteld. Ik heb dit nader toegelicht in mijn brief aan uw Kamer van 31 januari 2018 (Kamerstuk 29 684, nr. 155).

Omdat er slechts vijf jaar vooruit voorspeld wordt, wordt de stijgingssnelheid in sterke mate bepaald door de lokaal gemeten stijgingssnelheid en in mindere mate door mondiale stijgingssnelheden. Wel wordt er rekening gehouden dat mondiale stijgingssnelheden in de toekomst van invloed zullen zijn voor de Nederlandse situatie. Wanneer dit leidt tot een situatie waarbij de gebruiksruimte voor gaswinning onder de Waddenzee door zeespiegelstijging wordt weggenomen, dient op het moment dat dit aan de orde is de gaswinning onder de Waddenzee te worden beëindigd.

Vraag 8

Welke gevolgen heeft de stikstofuitspraak voor de gaswinning onder de Wadden?

Antwoord 8

De beoordeling van de stikstofdepositie op betrokken Natura 2000-gebieden door de voorgenomen gaswinning bij Ternaard maakt onderdeel uit van de te doorlopen vergunningenprocedure op grond van de Wet natuurbescherming.

Vraag 9

Kunt u toelichten hoe het precieze vergunningstraject er nu uitziet en hoe hierbij een zorgvuldige afweging van natuurbelangen versus economische belangen plaatsvindt?

Antwoord 9

Op de besluitvorming over de voorgenomen gaswinning bij een nieuw gasveld als dat bij Ternaard is de rijkscoördinatieprocedure van toepassing. Dit betekent dat de winningslocatie en de benodigde pijpleiding worden vastgelegd in een rijksinpassingsplan, dat door mij en mijn collega van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt vastgesteld. Het inpassingsplan wordt voorbereid in één gecoördineerde procedure samen met andere benodigde vergunningen, waaronder een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming, en ontheffingen. Daarbij wordt voor het project ook een milieueffectrapportage gemaakt, die voorgelegd wordt aan de Commissie m.e.r. Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat coördineert de hierboven beschreven procedure.

Vraag 10

Bent u bereid verdere besluitvorming over gaswinning (door NAM) in de Waddenzee uit te stellen tot na een onafhankelijk oordeel op het NAM-onderzoek en een debat met de Kamer over zowel de uitkomsten van dit onderzoek als het onafhankelijk oordeel?

Antwoord 10

In het regeerakkoord is afgesproken dat er deze kabinetsperiode geen opsporingsvergunningen worden afgegeven voor nieuwe gasvelden op land. Bestaande vergunningen blijven van kracht binnen de bestaande wet- en regelgeving. Dit betekent ook dat nieuwe activiteiten mogen worden ontplooid, mits deze binnen bestaande opsporingsvergunningen passen. De kaders zijn vastgelegd in de Mijnbouwwet, de Wet natuurbescherming en de Structuurvisie Waddenzee. Hierin is onder meer geregeld dat het hand-aan-de-kraan-principe wordt toegepast en dat er monitoring plaatsvindt die jaarlijks door de Auditcommissie Waddenzee wordt beoordeeld. Als de gaswinning voldoet aan alle strenge voorwaarden die voor het Waddengebied gelden, inclusief de afspraken in het regeerakkoord, dan mag deze doorgaan.